

Obnovite križe na grobovih!

Došla je nova zaloga
Kristusovih kovinskih trupel.

Cena je sledeča:

navadni:				
velikost 7 cm	cena	din	7	—
nikel:				
velikost v cm:	13	16	18	20
cena din:	10	20	26	40
mesing:				
velikost v cm:	13	16	18	20
cena din:	12	21	30	45
močni kovinasti:	25 cm	din	45	—, 80 cm
		din	75	—
leseni:				
velikost v cm:	30	35	40	
cena din:	45	70	54	150

Pridite in si oglejte te lepe izdelke!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

in marljiv zidar. Pred leti je bil zaposlen pri gradnji neke vile v Ljubljani, kjer je padel z odra ter se tako poškodoval, da so mu v bolnišnici odrezali levo nogo. Od tedaj je začel bolehati, lotila se ga je kostna jetika, kateri je sedaj po velikem trpljenju podlegel. Rajni France je bil veselo narave, rad je prepeval in bil dobre volje. Bog mu daj večni mir in pokoj, užaloščenim staršem, bratu in sestram naše sožalje! — Komaj so utihnili zvonovi, ki so peli slovo rajnemu Francu, že so se na večer 17. septembra spet oglašili in naznanjali tužno novico, da je zaspal v Gospodu Doler Jožef ali kakor smo ga vsi klicali: Johanov Jožek v Zavrhu. Potrebno je, da se ga spomnimo tudi v »Slov. gospodarju«, saj je bil rajni delavec, kakršnih je danes žal zelo malo. Po poklicu mizar, je storil mnogo v korist drugim. Vsek ga je rad imel in ga prosil v »šterce«, tako da je imel dela zmeraj več ko dovolj. Prišla pa je mu denj srčna vodenika, kateri je po dolgem trpljenju podlegel v starosti 41 let. Žalujejo sorodnike naj tolaži Bog, obema fantoma pa daj Bog večni mir in pokoj!

Smrtna kosa pri Sv. Rupertu nad Laškim. Dne 2. septembra je v Sv. Petru zatislil svoje trudne črke božjemu počitku oče Blaž Pirnat, star 81 let. Bil je to mož stare, poštene korenine, vrl gospodar, vzoren kristjan; nikoli v svojem življenju ni bil resno bolan; božje poti na Brezje, Višarje in celo v Benečijo je vselej obiskal peš. Lepo, srečno je živel, lepo tudi umrl, kakor umrje pravičen človek. Blagi starček, počivaj v miru! —

si o njem še vedno ni mogla ustvariti jasne slike. Izbrisati ga je hotela iz spomina, ker si je dopovedovala, da je res navaden pretepač, ki hoče pač zmagovati, in mu ni mar, ali se pretepa za dobro ali za slabo stvar.

Nenadoma se ji je zdelo, da je mimo okna švignila senca. Zdelo se ji je, da je šel mimo Erik. Kaj naj stori? Erik najbrž še vedno čaka nanjo. Gotovo ga muči vprašanje, zakaj je odšla brez slovesa. Čeprav ga je smatrala za ženskarja in pretepača, ga je vendar pomilovala.

Marija je pogledala po ulici gor in dol. Prepričati se je hotela, ali je res kdo šel mimo okna. Mesec se je bil skrill, zaradi tega spočetka ni videla nikogar. Po daljšem opazovanju pa se ji je zazdelo, da na nasprotni strani ulice vidi človeško postavo.

Marija je spadala med ljudi, ki ne morejo prenašati negotovosti. Tudi v tem primeru je hotela biti na jasnem. Vzela je električno žepno svetilko, ki je svetila precej dobro. Spet je stopila k oknu in posvetila v temno noč. Svetlobni pramen je obsvetlil moško postavo. Nenadna svetloba je moža tako iznenadila, da se v prvem trenutku niti ni mogel zganiti in se je šele čez čas spomnil na beg.

Svetilka je v naslednjem trenutku ugasnila. Marija je pritislila obe roki na prsi, kolena so se ji tresla od strahu.

»Moj Bog!« je šepetala. »Roger je spodaj!«

V celjski bolnišnici pa je 17. septembra po kratkem trpljenju umrl Hrovat Janez, posestnik iz Malebreze. Komaj eno leto in štiri mesece je bil poročen, star šele 39 let, je podlegel zavrtni bolezni. Klicali so ga k vojakom, pa se je pre-

sellil k največji armadi na tej zemlji. Užaloščena žena je dala rajnega prepeljati iz Celja na domače pokopališče. Rajni Janez je bil tih, miren značaj, priden delavec, skrben mož; zdaj pa je vse prestal. Bog mu daj večni mir!

Ena najvažnejših točk v Sredozemlju

Stoletne ruske želje

Pravijo, da je med Rusi zopet oživel načelo Petra Velikega: »Ne zahtevamo zemlje, temveč vode!«

Sedanji dogodki, ki se s tolikšno naglico odigravajo, da jim človek komaj sledi, pa čedalje bolj kažejo, da le ni več daleč dan, ko bo Rusija res skušala, če drugače ne bo šlo, tudi s silo uresničiti svoje večstoletne želje in si izvojevati prosto pot skozi Bospor in Dardanele na Sredozemsko morje, pa če bo to drugim državam, ki si laste izključno oblast v Sredozemlju, prav ali ne.

Važnost Dardanel

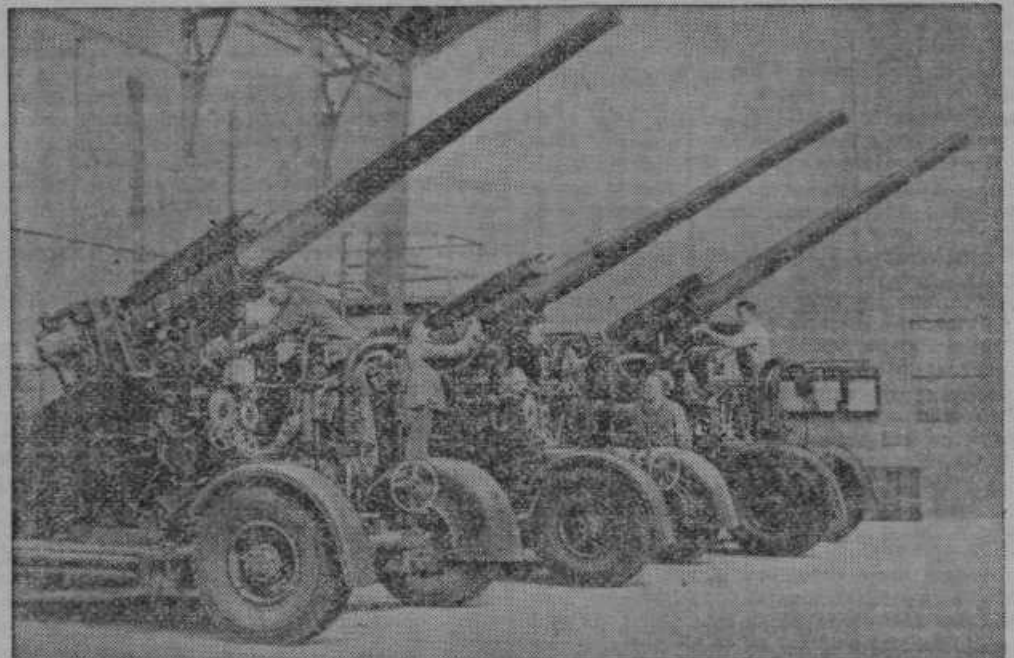
Za Gibraltarjem in Suezom so Dardanele najvažnejša točka v Sredozemlju. Gospodar Dardanel je obenem tudi gospodar Črnega morja. Konferenca v Montreuxu je dala to veljavno ožino, ki je bila vedno predmet sporov med velesilami, Turčiji. Toda že takrat se je

pojavo zaradi tega nezadovoljstvo v angleški in italijanski admiraliteti. Kazalo je, da se bosta obe velesili spopadli pred Dardanelami in potegnili v boj tudi Turčijo in Grčijo. Poleg tega se je oglašila še sovjetska Rusija z zahtevo, da mora dobiti njena mornarica popolnoma prosto pot do Sredozemskega morja. Načelo Petra Velikega: »Mi ne zahtevamo zemlje, temveč vodo«, je ostalo tudi današnji sovjetski Rusiji.

Da je ostala Turčija po svetovni vojni z eno nogo tudi v Evropi, se mora zahvaliti samo dejstvu, da se velesile nikakor niso mogle spoznameti glede Dardanel. Pa saj se vendar ne morejo že dolga stoletja. V bojih proti Turkom so se vedno bale, da bi katera od njih izvojevala končno zmago in postala tako nekega dne lastnik tega ključa Evrope in Azije.

Zahteva Turčije

Lozanska konferenca leta 1923. je določila v Dardanelah demilitariziran pas, dolg 40 km.

Protiletalski topovi, ki jih uporablja angleška armada, morejo streljati 9600 metrov visoko. Torej bi mogli streljati čez najvišjo goro na svetu. Top odda na minuto 24 strelcev. Je kalibra 9.7 cm.

Začutila je nepojmljiv strah. Zazdelo se ji je, da preži Asplet nanjo in ji zaradi tega grozi nevarnost.

V zbeganosti ni vedela, kaj naj stori. Le to je čutila, da potrebuje nekoga, ki jo bo branil. Spomnila se je na Erika. Skočila je k oknu in zaklicala njegovo ime.

Erik je slišal Marijin klic in je prihitel iz sobe.

»Gospodična Marija, tu sem!« je odgovoril glasno.

Ko je Marija slišala njegov glas, si je ogrnila ruto in hitela iz sobe.

Erik je stal pri vratih.

Marijino srce je takoj mirno in enakomerno utripalo. Sama sebe ni razumela. Zdelo se ji je, da je na varnem, na drugi strani pa je že obžalovala svojo prenapetost.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal Erik, ko je videl njeno razburjenost.

»Erik, ali ste vi bili malo prej na ulici?«

»Večkrat sem bil na ulici,« je odgovoril mladenič.

»Nisem mogel spati in sem se sprehajal zunaj.«

Marija je potegnila z roko po čelu. Ni vedela, ali je žrtve kakakega previda, ali bolne domišljije.

»Zelo sem razburjena,« je dejala. »Nisem računala na taka doživetja. To je bilo preveč zame.«

»Gotovo,« je odvrnil mladenič, ki je mislil, da je Marija govorila o streljanju v gostilni.

Medtem se je mesec spet priril izza oblakov. Erik je šele zdaj videl Marijin obraz.

kakovost francoske municije sabotaži delavstva v municijskih tovarnah. Pri tem opozarjajo, da je bilo v francoskih tovarnah okoli 30.000 komunističnih celic, ki so z vsemi silami sabotirale vojno produkcijo in vseh poljih. Levičarji pa zopet dolže desničarske lastnike industrijskih tovarnov, da so uporabljali za izdelovanje municije in vsega vojnega materiala manjvredne ali celo ničvredne surovine.

Vlak rabil 7 let, da je prispel na cilj. Na postaji Porto Bolivar v Teksasu v Združenih ameriških državah, je bilo brati pred nekaj časa sledeče oznanilo: »Vlak, ki se je odpeljal 6. septembra iz Beaumonta, bo došel po vsej priliki s sedemletno zamudo.« Zadeva, ki je podobna aprilski šali, je vendarle

Zaklonišče proti letalskim bombam za posameznike v Berlinu

tako da so mogle vse ladje svobodno in neovirano pluti iz Egejskega morja v Marmarsko in skozi Bospor v Črno morje ter obratno. Izvajanje določb te konference bi morale jamčiti Italija, Anglija, Francija in Japonska z vso svojo oboroženo silo.

Turčija je neprestano zahtevala dovoljenje, da bi smela zopet zgraditi utrdbe na obalah te morske ožine s 3500 metrov širokim vhodom.

Narava je poskrbela za obrambo

Okrog tega naravnega prekopa med Evropo in Azijo so bile vedno trdnjave. Sledovi utrdb na dardanelskih obalah vodijo v sivo preteklost. V zadnjih letih je zgradila Turčija najmodernejše utrdbe. Na polotoku Galipoli, ki leži na severni, evropski strani, kjer so bili v svetovni vojni hudi boji, je že narava sama poskrbela za obrambo. Strme in visoke obale, ki so dobile še okrogle stolpe s težkimi topovi, morejo v polni meri zaščititi dostop k tej ožini z boka. Evropska in maloazijska obala, ki tvorita nekak zid ob dardanelski ožini, imata že na njenem čelu dva silna stražarja: Kap Hele in Kum Kale.

Kap Hele in Kum Kale

Ti dve utrdbi spadata med najsodobnejše in najmočnejše sploh. Na galipoljskem grebenu

okrog Kapa Hele je kakih 20 utrdb, Kap Hele sam pa ima 13 najtežjih obalnih topov. Na sosedni strani pa je Kum Kale z 11 podobnimi topovi. Vzhodno so štiri močne trdnjave, galipoljsko stran pa varuje še 28 različnih utrdb na kraju, kjer je ožina najširša (7200 metrov). Tu bi sovražnika pred desetimi polji min pričakoval del turške vojne mornarice, v prvi vrsti nekaj podmornic. Tudi najmočnejši nasprotnik se ne bi mogel prebiti skozi dvojni pas utrdb (20 jih je na maloazijski strani), obalnih baterij (na vsaki strani okrog 30 topov) in min do najširše ožine (1 km) med Kild Baro in Čanko. Od tu pa se veriga utrdb vleče na obalah Marmorskega morja do širine Nagare.

Čeprav se morda zdi, da je vsa ta obramba naperjena proti sovražniku iz zunanje, egejske strani, ne smemo pozabiti, da tudi vhod iz črnomoške strani ni zavarovan že pred samim Carigradom. Štiri velika polja min zapirajo pristop k Carigradu, cela vrsta prenovljenih utrdb na azijski in evropski obali bi skušala preprečiti vdor ruske vojne mornarice v

Pazite pri
BATERIJAH
na znamko
CROATIA

Marmarsko morje. Po nekaterih virih ima Rusija zdaj v Črnem morju okrog 150.000 ton vojnega brodogoja s sto podmornicami.

Na svetu ni nezavzetne trdnjave

Dardanele se zde res skoro nezavzete. Vendar je rekel francoski admiral Darlan pred tremi leti, da ni na svetu trdnjave, ki bi bila nezavzeta, če so njena obrambna sredstva šibka. To je bilo v polni meri tudi dokazano v sedanji vojni. Za uspešno obrambo Dardanel bi bila potrebna večja mornarica, kakor jo ima Turčija, in več protiletalskih topov, kot jih ima vsa turška protiletalska obramba.

Dopisi

Mežiška dolina

Črna pri Prevaljah. Zapustil nas je priljubljeni g. kaplan Lojze Fajdiga. Premeščen je v Beltince v Prekmurje, kjer mu želimo nadaljnjega uspeš-

nega delovanja. K nam pa je bil dodeljen dosežljivi šentiljski g. kaplan Čergulj Štefan. Novemu gospodu želimo, da bi se čimprej udomačil in živl pri nas ter vneto stal ob strani vseh tistih, ki jim je pri srcu napredek naše katoliške prosvete

Nemški daljnostrelni top, s kakršnimi obstreljujejo Nemci s francoske obale južno angleško obalo

resnična. Pred sedmimi leti so iz Beaumonta spustili proti Portu Bolivarju namreč majhen vlak. Med potjo je nastal silen vihar, ki je povzročil poplavo in razdejal deželo daleč naokrog. Železniški nasip je porušilo in vlak je obličal v vodi. Ko je voda upadla, so potniki in osebje bredli peš do Porta Bolivarja, ki ni bil več daleč. Lokomotiva in vozovi so potem sedem let tičali na svojem mestu. Nihče se ni brigal zanje. Šele sedaj se jih je usmilil novi ravnatelj železniške družbe. Dal jih je na mestu za silo popraviti in je odredil, naj se vlak slavnostno odpelje v Porto Bolivar.

80 letni ženin ugrabil 70 letno nevesto. V vasi Kalabikionu v okolici Drame v Grčiji je 80-

»Marija,« je dejal, »vam je potreben svež zrak. Če hočete, pojdiva na sprehod. Potem boste lažje spali.«

»O sprehodu ni govora,« je odkimala Marija, ki je sklenila, da ne bo sprejela Erikovega predloga.

»Vsiljiv seveda nočem biti,« je smehljaje odvrnil mladenič. »Mislil sem pač, da vam bo sprehod dobro storil.«

Marija ga je pogledala in se začudila, kako more ta lepi, odkriti moški obraz tako varati.

»Oprostite!« je dejala nekam zamišljeno. »Saj sem vam hvaležna za skrb, ki jo imate z menoj. Ne vem, kako se vam naj še posebej zahvalim?«

»Če na to mislite, potem vas takoj zapustim,« je odgovoril Erik.

Marijo je ta odgovor presenetil. Pozabila je na odvratnost, ki jo je čutila. Nenadoma je začutila zaupanje do Erika, zazdela se ji je, da je možat in je veselo odgovorila:

»Potem se pač ne bom zahvaljevala. Če vam je za sprehod, pa pojdiva!«

»Primité me za roko, da boste lažje šli!« ji je ponudil Erik desnico.

Marija je ubogala. Zazdela se ji je, da bi ob strani tega mladeniča varno stopala do konca sveta.

9.

Marija je čutila potrebo po razgovoru z Erikom. V sobo se za ves svet ne bi vrnila. Bolj se je bala zdaj te sobe, ko brezmejnega gozda, ki se je razprostiral pred njo. In to je bil pravi vzrok njene odločitve.

Sprehajalca sta zapustila mestce. Počasi sta se bližala goram. Nanje se je vzpenjala ozka steza, ki se je vila med visokimi drevesi. Nočni mir je tako tajinstveno vplival na Marijo, da se je nehote stisnila k Eriku. Po nekod je bila popolna tema, ker mesečina ni mogla prodreti skozi gosto listje. Potem se je spet odprla kaka jasa, ki se je kopala v blede mesečini.

Brez cilja sta se vzpenja vse više. Niti za hip nista pomislila na to, kako otročja sta, ko po nepotrebnem blodita po tej skalnati stezi. Vodila ju je nejasna želja, da bi se rešila ozke doline in z njo vred vsega zemeljskega zla. Naposled sta prispela na vrh in se razgledala po okolici, ki jo je posrebrila mesečina. Gora je bila zadnji izrastek mrkega, skalnatega gorskega grebena Sierra Nevade. Dolina, ki se je razprostirala pod goro, je bila še rodovitna, toda proti vzhodu se je že videla puštinja. Med dvema gorskima grebenoma se je vlekel pust svet.

Marija se je obrnila in pokazala proti vzhodu na skalnate izrastke.

»Tja hočem priti!« je dejala polglasno.

in vzgoja narodno zavedne mladine. — Dekliški krožek je preteklo nedeljo po rani sv. maši imel svoj redni letni občni zbor. Naša dekleta so pod vodstvom spretnih organizatorke in predsednice DK zdravnice gospe dr. M. Ramšakove v tihem in skromnem delu kljub težkim razmeram mnogo naredila. Na predlog gospe doktorice, ki radi pre-zaposlenosti ni mogla več sprejeti predsedstva, so dekleta soglasno izvolila za novo predsednico gospodično Vilmo Černic. Občnemu zboru je prisostvoval tudi novi duhovni vodja g. kaplan Čergulj Stefan, ki je izrazil veselje nad dosežanim delom in obljubil za naprej krožku pri njegovem delovanju vso svojo pomoč.

Dravska dolina

Maribor. V nedeljo, 13. oktobra, je bil na Betnavi občni zbor Zveze deklških krožkov, ki je bil prav dobro obiskan kljub slabemu vremenu. Podana je bila jasna slika smotrenega in plodonosnega delovanja naše škofijske deklških organizacij, ki jo vodi kot duhovni voditelj g. Drago Oberžan. Predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec je spregovoril dekletom poučne in spodbudne besede, omenjajoč opomin papeža Pija XII., da mora katoliška mladina sodelovati pri obnovi in gradnji človeške družbe (naroda in države) na osnovi krščanskih načel.

Dravsko polje

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Te dni je komisija izplačala posestnikom odvzeto zemljo za preložitve odseka banovinske ceste od župnišča do nove hiše občinskega sluga g. Jožefa Perka, ki je pri kopanju temeljev odkril pomembne izkopnine iz starih rimskih časov. Upamo, da bo cesta prihodnje pomlad dovršena. — Dne 20. oktobra, v nedeljo, bo po večernicah občni zbor Fantovskega odseka. Vse zavedne fante od fare vabimo v vrste organizirane slovenske mladine! — Na praznik Kristusa Kralja bomo uprizorili svetovno znani misterij (skrivnostna igra) iz kraljestva smrti »Mrtvaški ples«. Že zdaj vlada za to pretresljivo-veličastno igro daleč okoli velikanjskega zanimanja.

Ptujska gora. Velika pridobitev za Ptujsko goro je novi studenec na severno-zahodni strani pod cerkvijo, ki ga je tako lepo uredil Higijenski zavod v Ljubljani. Izvir je že star in gotovo znan vsem romarjem in obiskovalcem Ptujske gore, saj je to trgu in cerkvi najbližji javni studenec, samo da je bil prej zelo zanemarjen in zaradi velikega blata skoraj nedostopen. Voda pa zelo nevžitna. Tam, kjer je bilo prej največje blato, stoji sedaj lep studenec na ročno sesalno, poglobljen, betoniran in popolnoma zaprt z betonsko ploščo. Ves prostor okrog studenca pa je lepo zravnal in kanaliziran, tako da je sedaj voda čista in zelo blazilna, posebno za utrjene romarje. Sedaj bi se morale še temu primeru urediti stopnice, ki vodijo s trga k studencu. Higijenskemu zavodu v Ljubljani se ptujskogorska javnost lepo zahvaljuje na tej važni pridobitvi, ki ni samo v korist najbližje okolice, ampak služi za ukras in ponos vse Ptujske gore. Enako se zahvaljujemo občinski upravi in g. župniku, ki so tudi veliko pomagali pri tej pridobitvi. — Pred več kakor 500 leti je nastala romarska cerkev na Ptujski gori po za-

Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaprtje spodnjih organov na poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejudo-ro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redje funkcijo črev.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Stala sta pred zapuščeno leseno bajto, v kateri so ovčji pastirji iskali zavetje pred nevihtami. Marija je bila utrujena od dogodkov te noči in od vzpenjanja ter je sedla na leseno klopi. Oči je dvignila proti nebu, ki je bilo posejano z milijardami svetlih zvezd. Dolgo je strmela v višavo. Potem pa ji je pogled zablodil proti velikemu smrekovemu gozdu. Blizu klopi je stala mogočna smreka. Skoraj sto metrov visoko deblo se je popolnoma ravno dvigalo proti nebu. Marija je občudovale zrla drevesnega orjaka, ki je že dolgo stoletje kljuboval silnim viharjem.

Zrak je bil hladen, čeprav je vela le rahla sapica. Marija ni čutila mraza. Preveč je bila zatopljen v misli. Nenadoma je vzdrlhela. Preplašil jo je divji zajček, ki se je zbudil v bližnjem grmu, in jo v zavesti nevarnosti odkuril.

Erik je medtem nabral nekaj suhljadi in je zanetil ogenj, da bi se Marija ogrela. Prasketanje ognja je vzdramilo verigo, ki je potem preplašeno skakljala z veje na vejo.

Mladenč je nanosil velik kup suhljadi. Plamen je visoko plapolal in osvetlil Marijino postavo. Deklica je zamišljeno strmela v ogenj.

Erik je sedel na kamen, Mariji nasproti. Nekaj trenutkov jo je molče opazoval, potem pa je vprašal:

»Marija, kako ste si upali brez vsakega spremstva v te divje kraje?

Igrajte sledeče igre:

GRUDA UMIRA. 5 moških in 3 ženske osebe. Vsečina: Kmet, drži se svoje zemlje, da gruda ne umrje! Cena 12 din.

KRIŽ IN SOVJETSKA ZVEZDA. 20 moških oseb. Vsečina: Boj med krščanskim in boljševiškim nazorom. Cena 8 din.

IZGUBLJENA OVCA. 5 moških in 7 ženskih oseb. Vsečina: Čustvena igra, primerna za mesec vernih duš, verska vsečina. Cena 7 din.

GUZAJ. 13 moških in 3 ženske osebe. Vsečina: Domača zgodovina, zgodba znanega Guzaja. Cena 12 din.

MIKLOVA ZALA. 18 moških in 5 ženskih oseb ter zbori. Vsečina: Zgodovina naših bojov proti Turkom. Cena 10 din.

NAŠA APOSTOLA. 14 moških in 5 ženskih oseb ter zbori. Vsečina: Sv. Ciril in Metod nam prinašata pravo sv. vero. Cena 10 din.

DVA PARA SE ŽENITA. 7 moških in 3 ženske osebe. Vsečina: Silno zabavna igra, polna zmešnjav in veselih rešitev. Cena 14 din.

POSTELSKI ZAKLAD. 7 moških in 5 ženskih oseb. Vsečina: Iz domače zgodovine o Pošteli pri Mariboru. Bolj za mladino. Cena 7 din.

PRI HRASTOVH. 6 moških in 6 ženskih oseb. Vsečina: Dramatični dogodki iz vsakdanjega življenja. Resna dejanja! Cena 14 din.

ZASAD. 9 moških in 2 ženski osebi. Vsečina: Naša razpuščena društva zopet zaživijo. Igra o našem društvu delu. Zelo aktualna vsečina. Cena 12 din.

Tantjeme za igranje. Kdor kupi pet izvodov, je tantjeme prost, kdor pa kupi manj kot pet izvodov, pa plača 25 din za vsako predstavo.

Knjige je naročiti v

KNJIGARNI TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU

naliziran, tako da je sedaj voda čista in zelo blazilna, posebno za utrjene romarje. Sedaj bi se morale še temu primeru urediti stopnice, ki vodijo s trga k studencu. Higijenskemu zavodu v Ljubljani se ptujskogorska javnost lepo zahvaljuje na tej važni pridobitvi, ki ni samo v korist najbližje okolice, ampak služi za ukras in ponos vse Ptujske gore. Enako se zahvaljujemo občinski upravi in g. župniku, ki so tudi veliko pomagali pri tej pridobitvi. — Pred več kakor 500 leti je nastala romarska cerkev na Ptujski gori po za-

obljubi ljudi iz plemiškega stanu. Za romarje je bila zidana, romarji so jo vzdrževali. Časi so se medtem zelo spremenili. Cerkev je v teku petih stoletij veliko pretrpela in je po dobi Jožefa II. bila prepuščena zobu časa, ki je na njej občutno glodal, vse do leta 1937. Takrat je lavantinski g. knezoškof izročil varstvo tega Marijinega svetišča oo. minoritom iz Ptuj, ki so se z g. p. Konstantinom na čelu lotili njene ohranitve in obnove. Za streho, ki je bila pred dvema letoma popolnoma prenovljena, je kričala zunanost cerkve po nujnem popravilu. In sedaj je že tudi to delo z božjim blagoslovom in po Marijinem varstvu izgovorjeno. Delo je izvedeno zelo smotno po navodilih strokovnjakov. Vsa privlačnost starine in umetnosti je ohranjena. Z velikimi žrtvami domačinov kakor tudi številnih prijateljev Ptujske gore je to veliko delo pripeljano h koncu. Vsem naj ljuba Mati gorska obilno poplači! Zavedati se pa moramo, da kakor je nekaj, tako je tudi danes lepota in bodočnost tega narodnega svetišča odvisna od tega, koliko ga bomo smatrali za narodni spomenik, za našo skupno last, naše skupno svetišče in zavetišče. Zato bomo v nedeljo, 20. oktobra, prihiteli prijatelji Ptujske gore od blizu in daleč k slovesni blagoslovitvi, katero bo opravil ob asistenci številne duhovščine g. Alojzij Sagaj, dekan iz Hoč, pri pozni službi božji. V soboto ob 18 bodo slovesne večernice in enournu pritrkavanje z vsemi zvonovi. Za sv. spoved bo tudi priložnost.

Dravinjska dolina

Gorca-Zg. Pristava, Popovce. Kot običajno vsako leto, tako je tudi letos že tretjele prestopila Dravinja svojo silno vijugasto strugo med zgornjaj omenjenimi kraji ter razlila blatne valove daleč naokoli po travnikih in njivah, odnašajoč s seboj vse, kar se ni pravočasno odstranilo, za seboj pa puščajoč razrvana obrežja, pesek in kamenje po travnikih, blato, hlođe in drugo navlaženo pa po njivah. Odkar se regulira Loznica, pridri ob kolikaj večjem deževju kot hudournik ter spremeni v par urah vso dolino v jezero, ki traja po par dni, preden odteče. Škoda, ki jo trpe lastniki ob Dravinji ležečih zemljišč, je ogromna. Klasificirana so sicer s I. do III. razredom, v resnici pa jim pristaja VII. do VIII. obdoba. Trpe pa tudi javna pota in ceste, ki so posebno v Popovcih za prevoz še tistih malenkosti, ki jih pridelamo, nesposobna. Zgode se tudi razne nesreče, posebno če povodenj traja par dni in je treba ljudem po opravih iz kraja v kraj, kakor se je pripetilo pred nekaj leti ob popovski mostu lastniku večjih vinogradov v Gorci, kamor se je hotel ob času poplave prepeljati z vozom po občinski cesti, čez katero so drveli umazani valovi, ki so spodnesli konja, voz z gospodarjem in voznikom prevrgli ter vse skupaj kotatili v nekaj metrov oddaljeno strugo, iz katere so ljudje šele čez par dni izvlekli voz in mrtvega konja. Sreča, da sta gospodar in voznik obvisela na vejah ob strugi rastočih vrh, raz katerih se je ljudem posrečilo po nekaj ur trajajočem nevarnem reševanju otehi ju gotove smrti. Prav na istem mestu je naslednje leto odneslo še dva delavca, ki sta namerala iti na delo v Gorco, katerega so prav tako šele proti večeru rešili s čolnom. Enake nesreče bi iz-

Marija ni takoj odgovorila. Na Rogerja in nočno prikazen je mislila. Nazadnje se je premagala. Odvrnila je pogled od ognja in ga obrnila k Eriku. Počasi je odgovorila:

»Odgovor je enostaven. Dobro veste, da sem sama na svetu in poleg tega moram skrbeti za šest bratov in sester. Marsičesa sem se že lotila, da družina ne bi trpela pomanjkanja. Najprej sem bila tajnica nekega časnikarja, potem sem v Los Angelesu delala v neki trgovini. Zdaj sem v banki, v kateri se tudi mlajša sestra uči in poleg tega se pripravljam za učiteljski izpit. Moja največja želja pa je, da bi imela nekaj lastne zemlje, hišo, črede...«

»Hrabra ženska ste!« je z začudenjem dejal mladenč.

Marija je hotela vstati, toda Erik ni pustil.

»Ne maram poklonov!« je hladno rekla.

Ko je mladenč odmaknil roke, je vstala in nadaljevala:

»Mislim, da ni prav, da sem ponoči sama z vami tu vrh gore.«

Erik se je zasmejal in je odvrnil:

»Gospodična Marija, vse je odvisno od razmer. Vi ste me že večkrat žalili, a bom skušal vse pozabiti. Morda se v skrbi za vas res nisem vedno brezhibno obnašal, a zagotavljam vas, da sem vedno imel najboljše namene.«

(Dalje sledi)

letni starec Karapaskalis na izviren način prišel do neveste Anastazije Filaktu. Ker so sorodniki neveste nasprotovali snubljenju, se je starec odločil, da 70 letno »deklet« kratkomalo ugrabi. Ljubila sta se že 25 let, toda za poroko sta se šele pred kratkim odločila. Ker so njeni sorodniki odsvetovali, da bi tako stara šla v zakon, se je nevesta odločila, naj jo ženin s silo odvde na dom. Stari Karapaskalis je neke noči udri v hišo 70 letne izvoljenke ter jo odnesel na svoj dom. Sorodniki so se potem vdalji ter je bilo ženitovanje v navzočnosti vse vasi.

Brzi vlak, ki bi hotel doseči sonce, bi moral voziti 70 let po 100 km na uro.

ostale, prav tako pa tudi poškodbe javnih naprav, obvarovani bi bili davkoplačevalci ogromne škode, reveži pa bi zasužili za potrebno obleko in živež, če bi se vendar že enkrat začelo z regulacijskimi deli kot kača se zvijajoče struge, sicer mirne, toda ob času poplave kot silnemu hudourniku podobne Dravinje. Opozarjamo merodajne činitele na nujno potrebno regulacije Dravinje vsaj med davčno občino Gorca po desni, Zg. Pristava-Popovci pa po levi strani.

Makole. V nedeljo, 20. oktobra, bodo naši prosvetarji igrali v društveni dvorani igro »V temotič«. Igra je vzeta iz kmečkega življenja in je res lepa. Začetek po večernicah, cene običajne. Vse domačine in sosedje prisrčno vabimo!

Slovenske gorice

Sv. Trije Kralji v Slov. goricah. V tukajšnji romarski cerkvi obhajamo v nedeljo, 20. oktobra, slovesno god sv. Marije Marije Alakok in praznik Srcu Jezusovemu posvečenih družin. V soboto se prične spovedovanje ob 16, ob 17 bodo večernice, v nedeljo pa bo rana in pozna služba božja in še ena sv. maša. Med sv. mašo bo skupno sveto obhajilo vseh članov Srcu Jezusovemu posvečenih družin, pred blagoslovom pa po litanijah ponovimo posvečenje božjemu Srcu. Člani družin, posvečenih presv. Srcu, iz domače župnije pa tudi iz drugih župnij Slov. goric, na veselo svidenje! Vredno je presv. Srce, da ga na poseben način častijo naše družine pa se mu tudi posvetijo in pogoje posvetitve zvesto izpolnjujejo.

Sv. Ana v Slov. goricah. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo, 20. oktobra, času primerno igro Finžgarjevo »Razvalina življenja«. Začetek ob 15. Pridite!

Sv. Božjank na Kogu. Kakšna bo letos bratva? To je težko zadeni. Najbolj točno rečeno je, da bomo izredno malo in slabo vino ali mošt nabrali, ker je zima oslabela trsje tako, da je veliko po osem in še več trsov spored praznih, da ni na njih nič grozdja, kateri pa kaj imajo, imajo po eno češulko. Skoro na nobenem trsu ne bo pol litra. Jaz imam blizu 4600 trsov. Druga leta, ko je zrastle malo, sem nabral kakih osem polovnjakov, nekatera leta več, do 15 polovnjakov, leta 1935. sem dobil 20 polovnjakov. Letos sem mislil, da bodo trije polovnjaki, pa ne bo morebiti niti en polovnjak. Za to se ne bo izplačalo delo in dača. Grozdje je spokano od prevelikega dežja, je gnilo in suho. Zeleti je, da se popusti vsa dača od vinogradov. — Ivan Zadravec, župnik v pokoju in zlatomašnik.

Haloze

Sv. Barbara v Halozah. Letošnja vinska trgatve je končana. Niti gosposki vinogradniki-tujci, ki imajo v Halozah mnogo goric, niso s trgatvijo mogli čakati dalje, četudi so ti najraje najdalje zorili. Letos to ni bilo mogoče radi vednega deževja, ker je grozdje gnilo in začelo pokati ter je šlo v nič. Povsod so napresali komaj eno četrtino lanske letine, kakor prejšnja leta ob toči. Veselega vrikanja in petja letos ni bilo nikjer. Haložani so tiho brali in mislili na prihodnost glede vzdrževanja družin. Sicer smo res čitali, da želi banovinski prehranjevalni odbor v zadostni meri poskrbeti za živež, pa kaj nam to pomaga, če pa je bila vinska letina preslaba, da bi si mogli kupiti živež. Ne verujemo tudi vsem zagotovitvam, ker smo doživeli slabo izkušnjo. Naročili smo namreč semensko pšenico za setev, ker je letošnja domača vsa zanič za setanje. Dobili pa je vsak naročnik komaj polovico naročene. Priporočila nam na veliko sejati ozimino, zdaj pa sej, če imaš kaj, če ti pa še tega ne dajo, kar naročiš, niti izrečno za seme ne dovolj! Tudi prosimo, naj letos davčna uprava za november pripravljene obroke za odplačevanje kmečkih dolgov prihrani za drugo leto, ker mnogi radi slabe trgovce ne bodo mogli plačati obroka.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Tu se je vršil v sredo, 9. oktobra, izredni občni zbor Katoliškega tiskovnega društva za Slovensko krajino. V odbor so bili izvoljeni gospodje: župnik Vojkovič za predsednika, župnik Bakan za podpredsednika, šef Borze dela Kerec za tajnika, župnik Bejek za blagajnika in še trije drugi odborniki: dr. Klar, Kolenc in Halas. Občni zbor je tudi sprejel spremembo pravil. — Drugi dan pa je bil v Črenšovcih občni zbor »Tiskovne zadrage sv. Družine«. Sklepljene je bilo, da si zadruga nabavi novo tiskarno, ki bo začela z delom v Murski Soboti ob novem letu. — Čitamo v časopisih, da so zaprli, oziroma obsodili v drugih krajih že več trgovcev radi navijanja cen ali ker so blago poskrili. Zdi se nam pa, da se pri

Zepni koledar za 1941

KOLEDAR »SLOV. GOSPODARJA«

JE IZŠEL!

Vsa leta sem je priznано najboljši žepni koledar, vezan v celo platno, z bogato vsebino!

Koledar stane za naročnike »Slov. gospodarja« 10 din, za nenaročnike pa 20 din. S tem smo dali tudi našim naročnikom posebno ugodno priliko za nakup žepnega koledarja, ki vas bo spremljal vse leto in vam bo služil tudi kot beležnica in denarnica.

Naročite si koledar čimprej, ker imamo le določeno število tiskanih in vsakemu je bilo lani žal, ki ga ni pravočasno naročil in ga zato ni dobil.

Naročila sprejema

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR-PTUJ

nas lahko vse godi. Tudi tu bi bila potrebna železna metla. Saj če samo vprašamo po ceni železa, nam skoraj vsak trgovec ceni drugače, četudi je maksimirana cena in imajo v enem kraju menda ja vsi enake stroške. V drugih trgovinah je isto. Za kmečke pridelke se določi cena, kmet pa mora kupiti v trgovini, kakor se pač trgovcu zdi. Čitamo tudi, da se drugje živina dražje kupuje, meso se pa ceneje prodaja. Naša oblast pa molči.

Murska Sobota. Pred dnevi je bil upokojen sodnik tukajšnjega okrožnega sodišča g. dr. Josip Tombak. — Po novem sporazumu naši sezonski delavci, ki prihajajo iz Nemčije, ne smejo več prinašati s seboj 10 RM, kakor je to bilo prej dovoljeno, temveč si lahko priskrbijo pri »Putniku« v Berlinu za izdatke na meji ček za 10 RM, ki ga lahko pri poslovalnicah »Putnik« v Mariboru na kolodvoru ali na Jesenicah zamenjajo po dnevni vrednosti. To je za sezono mnogo ugodnejše, ker pri nas kovanega drobiža ne bi mogli spraviti po ugodni ceni v promet. — Nedavno je bil bivši višji sodni oficial tukajšnjega okrajnega sodišča Friderich Stefan odpuščen iz državne službe, ker je bil radi poverbe obsojen na 15 let zapora.

Širom Prekmurja. Letošnje leto smo imeli toliko dežja, da še sedaj stoji voda po vseh nižjih krajih. Seveda je ta voda povzročila mnogo škode ne samo po travnikih, kjer je zblatila otavo, temveč tudi po njivah, kjer je začel krompir naglo gniti, radi česar so ga ponekod morali predčasno izkopati. Pridelke koruze bo še precej dober. Obstoja pa bojazen, da koruza radi stalnega dežja ne bo povsod dobro dozorela, posebno ona ne, ki je bolj pozno sejana. S prideikom ajde smo še tudi zadovoljni. Če bi le nastopilo dalj časa lepo vreme, da bi jo posušili in omlatili! Mnogo slabše pa se bodo letos odrezali naši goričanci.

Ali imate toliko poguma, da boste nagovorili sosedo, da si bo naročil »Slovenskega gospodarja«?

Kajti vinograde je večinoma potolkla toča, kar pa je ta pustila, pa naglo gnije in ne more dozoreti. Mošt bo mnogo slabši kot lani, ker vsebuje precej kisline, zato ga bo treba sladiti. Kako se to napravi, daje vinogradnikom navodila okrajni kmetijski referent. — Kmetijsko ministrstvo in banska uprava vabita vse občine, da organizirajo temeljito čiščenje semenskega žita, ki naj bi bilo brez nadležnega plevla. Posamezniki dobijo »trojare« na razpolago pri občini ali kmetijskih družbah. Če pa jih iste nimajo, bo pa občina nosila stroške za odškodnino zasebnikom. Kmetijska šola v Rakčanu ima za čiščenje dober selektor na električni pogon, katerega se lahko vsakdo posluž. Za odškodnino je treba plačati le električni tok.

Bodonci. V ponedeljek, 7. oktobra, je bil aretiran občinski tajnik g. Veren. Prišli so mu na sled, da si je prilastil okrog 17.000 din občinskega denarja. Občani so zelo razburjeni. Če se bo tako godilo še dalje po naših občinah, bodo ljudje izgubili vsako zaupanje do občinskih uprav. Pred dvema letoma je dvignila veliko prahu aretacija predsednika in tajnika v Puconcih, tista zadeva se je uredila, sedaj pa zopet v drugi občini. Ljudje želijo, da naj občine vodijo res pošteni občani, da jim bodo zaupali tudi brez uradnih revizij. Vedno bolj prihajamo do prepričanja, da so nam sedanje velike občine le v škodo. Prej smo imeli veliko manj izdatkov in večina naših občin sploh ni poznala občinskih doklad. Župana smo pa vedno imeli zanesljivega, ki je vodil tudi blagajno in je bil porok s svojim posestvom, da občina ne bo trpela škode. Če pa sedaj kak blagajnik da 5000 din kavcije, pa nam to nič ne pomaga, če nam pa naredi škode do 20.000 din in nima posestva.

Sv. Sebeščan. V nedeljo, 6. oktobra, je bil pri nas sestanek. Zbralo se je ob tej priliki tu tudi 7 gg. duhovnikov, ki so sklenili, da se bodo potrudili, da bo imela vsaka katoliška družina naročen vsaj en katoliški list. Naše Prosvetno društvo je dalo za ta sestanek Farni dom na razpolago. Govor je imel o potrebnosti katoliškega tiska g. profesor Šostarec. Ta sestanek je bil obenem 30 letnica odhoda g. Klekta iz naše župnije in je g. Klekl imel slavnostno pridigo. — Kvatrni teden nas je romalo okrog sto faranov k Sv. Trojici v Slov. goricah. Vodil nas je naš g. župnik. — Prosvetno društvo je sklenilo, da uprizarjo ob Božiču igro »Henrik, gobavi viteze«. Društvo si je zopet nabavilo nekaj novih knjig; sedaj imamo že nekaj nad 350 knjig.

Šmarski kraji

Dramlje. Romarski shod pri sv. Uršuli bo letos v nedeljo, 20. oktobra. Slovesno sv. opravilo bo prvo ob 7, drugo ob 10.30. Častilci sv. Uršule ste vladno vabljeni!

Savinjska dolina

Polzela. V nedeljo, 20. oktobra, gostujejo pri nas igralci iz salezijskega Mladinskega doma v Celju z lepo igro »Kralj podzemlja«. Igra je bila z velikim uspehom uprizorjena že na domačem odru v Celju, zato upamo, da se bo vsak rad odzval vabilu ter posetil predstavo. Na svidenje!

Saleška dolina

Sv. Križ pri Beilih vodah. Običajni romarski shod na rožnovensko nedeljo, 6. oktobra, je bil letos zelo dobro obiskan. Sicer nestalno vreme, je bilo tri dni — v soboto, nedeljo in v ponedeljek — prav lepo in toplo. Razen domačega gospoda so prišli trije gospodje duhovniki, med temi dva patra: frančiškan iz Nazarja in kapucin iz Celja. Ganljivo je, kako iščejo ljudje v teh burnih in nevarnih časih pomoči in tolažbe pri sv. Križu. Nekateri prihajajo na krasni hrib Sv. Križa zato, da uživajo od tu prelep razgled, ki se nudi na vse štiri strani in prav gor do nebes. O križ, na visoko postavljen, zastava premage si nam!

Skale pri Velenju. Na misijansko nedeljo, dne 20. oktobra, priredi ob 15 Prosvetno društvo v Prosvetnem domu lepo in pretresljivo igro »Goslarica naše ljube Gospe«. Pridna goslarica žrtvuje za zagrešeni božji rok svoje življenje in s tem reši dušo svoje brezbožne matere. Prav primerna vsebina za današnji čas, ko se vedno pogosteje go-dijo taki primeri. Pridite v obilnem številu!

Laški kraj

Sv. Rupert nad Laškimi. Tako prazne jeseni, kakor to leto, tudi najstarejši ljudje ne pomnijo. Sadno drevje je popolnoma prazno, trta, ki ni že pozimi pozebla, je že v septembru zgubila listje in grozdje; samo šmarnica se drži in je še dokaj polna; tudi dozorela je precej. Zlahna trta pa je docela odpovedala. Krompir je zlasti v nižjih legah do polovice segnil; samo koruza nam še obeta

Ali si že obnovil naročnino?

povoljen pridelek, ki nas bo rešil lakote. Pač pa je seno in otava dobro storila; seno ima lepo ceno in se v Sv. Juriju ob juž. žel. precej dobro prodaja. A kaj, ko pa je pred desetimi leti zgrajena cesta preko Sečje vasi v Kalobju popolnoma zapuščena in za promet nerabna; le z največjo opreznostjo in nevarnostjo za voz, živino in tovar prideleži voz po tej nepopisno zanemarjeni cesti v dolino. Res čudno se mora zdeti vsakemu človeku, ki mora po tej cesti, da se cestna oblast ne zmeni za najpreprostejše popravilo te ceste!

Kmečka trgovina

Kakšno živino zahteva zunanji trg?

Če naše svinje pridejo na nemško ali češko tržišče, tamkajšnji mesarji pravijo, da so preveč koščate, ali preveč mastne. Ni dovolj, če smo svinje vzredili, samo da je težka, treba je tudi vedeti, kakšno pasmo zahteva tuji trg. Nemški in češki trg zahtevata, da je svinja mlada in primerno težka. Svinjsko meso je tam drago in kupci zahtevajo, da so pri svinjah drobne kosti. Svinjsko meso se tam ne potrebuje samo za mast in svežo porabo, ampak tudi v veliki množini v delikatesne svrhe. V ta namen pa svinje ne smejo biti debele, ne stare, imeti morajo drobne kosti ter biti hranjene na poseben način. Take svinje so tam drage, kajti iz njih mesa se proizvaja tako zvana »praška šunka«, ki stane 1 kg 100 din.

Tudi pri goveji živini ni dosti drugače. Priliko imamo videti, koliko vlakov goveje živine pošilja po skoki Jugoslavijo v Italijo Madžari. Italijani upoštevajo madžarsko živino radi tega, ker je živina rejena in mlada. Take živine imamo mi zelo malo. Z našo mlado živino se komaj zadovolji naš domači trg, a krave poberejo večinoma klobasarji, edino pitani voli pridejo tuintam v poštev pri izvozu. Vsak živinorejec naj ima na umu, da če mlado živinčje zaostane v rasti, ne bo nikdar lepo. Naša teleta dobivajo namreč premalo časa mleko in tako zaostanejo v rasti že v zgodnji mladosti. Poskušajte poleg druge hrane dajati teletu mleko do 4. meseca, pa boste videli, kako bo že v zgodnji mladosti živina v rasti napredovala. Posebno tam, kjer se mleko ne da kaj prida prodati, je škoda teletu odtrgati mleko.

Živinorejci! Poskusite v malem v izboljšanju pri vzreji živine, kakor zgoraj povedano. Malo več skrbi in truda pri vzreji se bo bogato poplačalo in naša živina se ne bo samo sedaj, ampak tudi pozneje po ureditvi sedanjih razmer na tujih tržiščih lahko prodala.

Cene sadja so končno ustaljene

Kar se tiče razvoja letošnje sadne trgovine — ki je po splošni sodbi bila vedno najbolj umazana — moremo reči, da je zelo nezdrava. To pa zato, ker so cene na domačem trgu višje nego nam nudi za sadje tujina. Radi letošnjega slabega sadnega pridelka in s tem v zvezi dobrih izgledih za kupčijo na domačem trgu, trgovci kupujejo sadje ne toliko za izvoz, ampak bolj za zalogo. V zadnjih dneh se je sploh malo izvažalo, dočim so skladišča trgovcev skoraj že povsod polna.

Vzrok temu je bila špekulacija trgovcev, ki so računali z zvišanjem odkupne cene pri jabolkih po Nemcih. To se je ob koncu minulega tedna tudi zgodilo. Nemci so zvišali ceno do dosedanjih 25 mark na 32 mark za 100 kg namiznega sadja, izvoženega v razsutem stanju. Cena za potrošna jabolka je določena na 21 mark, toda teh jabolk letos nihče ne izvažajo. S tem so oni, ki so imeli sadje na skladišču in so ga prej poceni kupili, precej zaslužili, saj dobi izvoznik za 1 kg jabolk 4.97 din, postavljeno na mejo. Seveda znašajo stroški okrog 50 par pri kilogramu, včasih manj, včasih več. S kakšnim nadaljnjim dvigom cen jabolk na zunanjem trgu pa ni več računati, pa čeprav se govori, da bo morda šlo še na 35 mark za 100 kg. Dvomljivo je namreč, da bi Nemci ponovno zvišali ceno. Cene jabolk se bodo radi tega predvsem v oddaljenih krajih sukale okrog te osnovne cene, ki jo nudijo Nemci. Na domačem trgu se bodo cene posebno v bližini mest in industrijskih krajev še dvignile. Seveda mora oni, ki z dvigom cen jabolk na domačem trgu računajo, imeti za shranjevanje primerne prostore, posebno letos, ko je sadje zelo podvrženo gnilobi. Če se bodo pa cene na domačem trgu res tako dvignile, kot nekateri računajo, se pa ne ve in je za-

Razni kraji

Gorenja vas nad Škofjo Loko. Pri nas smo že dobili sneg, pa sence ga je v dveh dneh uničilo. Hitro nam teče čas naše službe kot zvestim čuvanjem naše ljube domovine. Po večerih, ko odzvoní Ave Marijo, pa se zberemo Slovenci in zapojemo kakšno veselo, pa tudi šale ne manjka, tako da so res domači takšni večeri. Revna je ta hribovska zemljica gorenjska, pa ob delu skrbnih rok prinaša kmetiču bori kruhek. Ljubimo zemljico slovensko, ljubimo svoj materin jezik, povsod se zavedajmo, da smo Slovenci gospodarji na svoji zemlji!

*

Izgledi za izvoz hmelja

V Savinjski dolini se je v celoti letos pridelalo okrog 30.000 metrskih stotov hmelja, prodalo se je pa od tega le okrog 2000 stotov, in sicer po 35 do 45 din za kilogram. Odkupljeno blago je namenjeno za izvoz v Švico in nekatere druge evropske države. Med drugim obstoji možnost prodaje določenih količin na švedsko. Glede izvoza v Zedinjene države in v Južno Ameriko pa so še ovire; ne toliko zaradi prevoza, ki je več ali manj omogočen, temveč predvsem zaradi financiranja, ker kupuje Amerika le »cifre« ameriška luka in mora prodajalec oskrbeti prevoz ter nositi riziko. Cene, ki se dajo doseči v Zedinjenih državah, so zadovoljive in bi omogočale pri nas odkupno ceno okrog 50 din za kilogram.

Najvišje cene drvam za področje okraja Maribor levi breg

Okrajno načelstvo Maribor levi breg odloča sledeče najvišje cene za prostorni meter drv.

A. Za področje vseh občin okraja Maribor levi breg, razen občine Košaki, Kamnica in št. II v Slov. goricah za bukovce cepanice I. vrste 125 din, II. vrste 115 din, III. vrste 105 din; za bukovce okroglice cepljene je cena za 10 din nižja, za necepljene in za odpadke na žagah je cena za 30 din nižja. Za bukovce panje in sečnice se določa cena s 40% ceneje. — Za drva iz drugega lesa se določajo cene v odstotkih oen bukovih drv, kakor sledi: gabrova 105%, lipova 95 odstotkov, jesenova 92%, borova in smrekova 90 odstotkov, hrastova in cerova 87 odstotkov, jelševa 65 odstotkov, topolova in vrbova 50%. V določenih cenah so vključeni nakladalni in izkladalni ter prevozniki stroški za postavitev drv od proizvajalca ali preprodajalca na dom kupca, niso pa všeti stroški žaganja, ki ne smejo biti višji od 10 din za prostorni meter. Prihratek radi obročnih plačil drv na mesec ne sme biti večji od 1% kupne vsote, ki jo kupec drv še dolguje.

B. Za občine Kamnica in Košaki ter št. II v Slov. goricah: I. vrste 135 din, II. vrste 125 din, III. vrste 115 din. Za bukovce okroglice, klade in drva iz drugega lesa se določa cena v odstotkih, kakor je zgoraj navedeno. V določenih cenah so vključeni nakladalni in izkladalni ter prevozniki stroški za postavitev drv od proizvajalca ali preprodajalca na dom kupca, razen za drva, ki se dobavijo izven območja imenovanih občin. Pri teh drvah je dovoljeno v Koških in Kamnici zaračunati 35 din, v št. IIju pa 25 din stroškov za postavitev na dom kupca. Stroški žaganja ne smejo presežati 12 din za prostorni meter.

Drobne gospodarske vesti

Letos bomo dobili okrog 1000 vagonov bučnic. Pridelovalci olja so imeli sestanek, na katerem so sklenili zbrati čimvečje količine bučnic. Zato je odkupna cena franko skladišče trgovca, ki vrši odkup, določena na 4 din kilogram, medtem ko je znašala lani 2.80 din. Uvedena je tudi akcija za zbiranje bučnega semena potom zadrug in šol. Tako računajo, da bo letos zbranih okrog 1000 vagonov bučnega semena napram 700—800 vagonom, kolikor je bilo zbrano lani. Bučno seme se bo predelalo predvsem v tvornicah v Sloveniji, v ostalih tvornicah pa le tedaj, če tvornice v Sloveniji ne bodo mogle predelati vseh količin.

Kaj bo s cenami pšenice? Po poročilih iz Beograda se na merodajnih mestih proučuje vprašanje znižanja cen, oziroma izpremen cen pšenice. Vendar prevladuje mnenje, da do izpremen ne bo prišlo, pač pa bodo podvzeti novi ukrepi, da bi producenti okrepili dovoz pšenice na trge.

Uvoz semenske pšenice. V zvezi z dovoljenjem za brezcarinski uvoz pšenice poročajo sedaj, da gre za količino 1500 vagonov semenske pšenice, katero namerava uvoziti Prizad. Ta količina bo po zanesljivih informacijah uvožena v najkrajšem času.

20.000 ton riža bomo dobili iz Italije. Naznačeno količino riža bo uvozil Prizad, in sicer v najkrajšem času.

Cene goveje živine po sejnih

Vol. Maribor debeli 8—9.25 din, poldebili 6.75 do 8 din, plemenski 7.50—9 din; Ptuj I. 8.25 din, II. 6.50 din, III. 5 din; Celje I. 7.50—8.50 din, II. 7—7.50 din, III. 6.50—7 din; Dravograd I. 8 din, II. 7 din, III. 6 din; Šmarje pri Jelšah I. 9 din, II. 8 din, III. 6.50 din; Brežice I. 8.50—9 din, II. 7.50 din, III. 6—7.50 din; Ljubljana I. 8.50 do 9 din, II. 8—8.50 din, III. 7—7.50 din; Kočevje I. 8.50 din, II. 7.50 din, III. 6.50 din; Dol. Logatec I. 9—10 din, II. 8 din, III. 7 din kg žive teže.

Biki. Maribor 6—7.75 din, Lendava I. 8 din, II. 7 din, III. 6 din kg žive teže.

Krave. Maribor debele 7—8 din, plemenske 5.50 do 7 din, klobasarije 5—6 din, molzne 6—8 din, breje 6—7.50 din; Ptuj I. 7 din, II. 6 din, III. 5.25 din; Lendava I. 6 din, II. 5 din, III. 4 din; Celje I. 6—7 din, II. 5—6 din, III. 4—5 din; Dravograd I. 7 din, II. 5 din, III. 4 din; Šmarje pri Jelšah I. 7 din, II. 6.50 din, III. 5 din; Brežice I. 8 din, II. 6.50—7 din, III. 5—6 din; Ljubljana I. 7.50—8 din, II. 6—7 din, III. 5—6 din; Kočevje I. 7.50 din, II. 6.50 din, III. 4.50 din; Dol. Logatec I. 8 din, II. 7 din, III. 6 din kg žive teže.

Telice. Maribor (mlada živina) 7.50—9 din; Ptuj I. 7.50 din, II. 6.75 din, III. 6.25 din; Lendava I. 8 din, II. 7 din, III. 6 din; Celje I. 7.50 do 8.50 din, II. 7—7.50 din, III. 6—7 din; Dravograd I. 8 din, II. 7 din, III. 6 din; Šmarje pri Jelšah I. 8.50 din, II. 7.50 din, III. 6 din; Brežice I. 8—9 din, II. 7.50 din, III. 6.50—7 din; Ljubljana I. 8.50—9 din, II. 8—8.50 din, III. 7—7.50 din; Kočevje I. 9 din, II. 8 din, III. 7 din; Dol. Logatec I. 9—10 din, II. 8 din, III. 7 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 7.50—10 din, Lendava I. 8 do 9 din, II. 6—7.50 din; Celje I. 9 din, II. 8 din; Dravograd I. 9 din, II. 8 din; Šmarje pri Jelšah I. 9 din, II. 8 din; Brežice I. 10 din, II. 8—9 din; Ljubljana I. 8—9 din, II. 8 din; Kočevje I. 11 do 12 din, II. 10 din; Dol. Logatec I. 11 din, II. 10 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov 80—130 din, 7—9 tednov 135—175 din, 3—4 mesece 200 do 360 din, 5—7 mesecev 380—530 din, 8—10 mesecev 550—760 din, 1 leto 800—1100 din komad; 1 kg žive teže 10—13 din, mrtve teže 14—18.50 din. V Ptuj so bili 6—12 tednov stari prasci 80 do 150 din komad, 1 kg žive teže pa 9.50 do 10.75 din.

Pršutarji (proleki). Ptuj 10.75—11.75 din, Lendava 10—12 din, Celje 12—13 din, Dravograd 14 din, Šmarje pri Jelšah 12 din, Brežice 13 din, Ljubljana 14—15 din, Kočevje 14 din, Dol. Logatec 16 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Ptuj 12—13 din, Celje 14—15 din, Šmarje pri Jelšah 13 din, Brežice 16 do 17 din, Ljubljana 17—18 din, Kočevje 16 din, Dol. Logatec 18 din kg žive teže.

Mesne cene in ostali živalski produkti

Goveje meso. Maribor I. 15—18 din, II. 13 do 15 din; Lendava 15—17 din; Celje I. 16—18 din, II. 14—16 din; Dravograd I. 16—18 din, II. 13 do 15 din, III. 12—14 din; Šmarje pri Jelšah I. 16 din, II. 14 din, III. 12 din; Brežice 15—17 din; Ljubljana I. 15—18 din, II. 13—15 din kg.

Telečje meso. Maribor I. 14—16 din, II. 12 do 14 din; Ljubljana 14—18 din kg.

Svinjsko meso. Maribor 20—21 din, Ptuj 16—20 din, Lendava 18—20 din, Celje 18—20 din, Dravograd 22 din, Šmarje pri Jelšah 18 din, Brežice 18—20 din, Ljubljana 18—24 din kg.

Slanina. Ptuj 22 din, Lendava 22—24 din, Celje 25 din, Dravograd 25 din, Šmarje pri Jelšah 20 din, Brežice 25 din, Ljubljana 23—26 din kg.

Svinjska mast (zabela). Ptuj 24 din, Lendava 24 din, Celje 26 din, Dravograd 26 din, Šmarje pri Jelšah 26 din, Brežice 28 din, Ljubljana 28 din kilogram.

Med. Ptuj 24 din, Dravograd 20 din, Šmarje pri Jelšah 20—25 din, Ljubljana 30 din kg.